

NOVELA ZÁKONA O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

OBECNĚ

Nová penzijní reforma byla vládou předložena dne 2. 3. 2011 Poslanecké sněmovně a obsahem mj. je dobrovolné fondové penzijní spoření.

Základní systém:

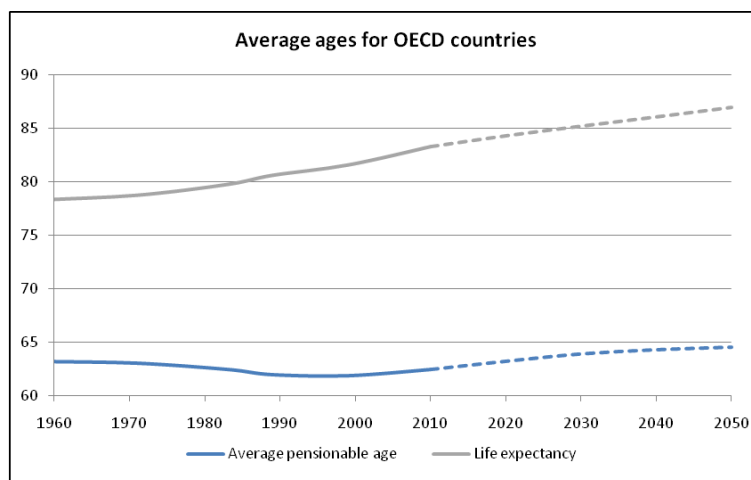
- 3 % odvedené ze sociálního pojištění na soukromé individuální účty + dodatečná vlastní platba ve výši 2 %
- Přesun 1 % z vyměřovacího základu (mzdy) se souhlasem jedince, jeho rodičům ze státní kasy
- Tento dobrovolný penzijní systém by se týkal lidí mladších 35 let

PROBLEMATIKA VĚKU

Jedna z hlavních otázek, která se řeší, je věková hranice odchodu do penze. Nyní jsou v ČR nastaveny hranice pro muže podle data narození a u žen podle počtu dětí a věku. Nejvyšší věk odchodu do důchodu zaujímají občané v zemích Velké Británie, Dánska, Islandu, Německa a Norska v rozmezí 65 – 67 let, na opačném pólu jsou např. Francie a Slovensko, a to v 60 a 62 let.

Podle dalších statistik a výzkumů je zřejmé, že otázka důchodového a penzijního pojištění, jak v České republice, tak v EU bude jednou z hlavních otázek budoucnosti, jelikož jako ve většině států světa právě sociální politika zaujímá nejvyšší část výdajů každoročního rozpočtu.

Na grafu je názorně ukázán průměrný věk odchodu do důchodu a průměrný věk dožití států, kteří jsou členy OECD. Průměrný důchodový věk v zemích OECD dosáhne 65 let pro obě pohlaví, což představuje nárůst 1,5 let v průměru u mužů a 2,5 let u žen. Nicméně délka života poroste ještě rychleji.

http://www.oecd.org/document/16/0,3746,en_2649_34757_45558288_1_1_1_1,00.html

VÝDAJE NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

Výdaje na důchodové systémy jsou velmi problematické záležitosti a snaží se ji vyřešit většina států v Evropě, jak zvyšováním věku odchodu do penze, tak spoluúčasti na důchodovém pojištění. Jelikož státní kasy jsou zadlužené a rodí se čím dál méně lidí, není, kdo by financoval nynější průběžný důchodový systém (PAYG), kde jsou zdaněné mzdy rovnou převáděny na důchody.

VELKÁ BRITÁNIE

Britové jsou v Evropě nejméně závislí na penzi od státu. Měsíční penze se již nyní dostala pod 14 % průměrné mzdy a lidé ve věku do 32 let mají nárok na řádný důchod až v 68 letech.

Státní penze se skládá ze dvou částí, a to z rovné penze a penze závislé na výši příjmu, kde následuje redukce a znevýhodnění lidí s vyšším příjmem, kteří dostávají nižší důchod v porovnání s průměrnou mzdou dosahovanou před odchodem do důchodu. S tím je spojeno zvýhodnění lidí s nižší průměrnou mzdou před dosažením důchodového věku.

Proto se Britové snaží ke své budoucí penzi přistupovat zodpovědně a zajišťují se dále osobními pojištěními, zaměstnaneckými pojištěními, investicí do akcií atd.

Rok	Základní státní roční penze (v £)	Průměrná roční mzda (v £)	Státní penze (v % z Ø mzdy)
2001	3 770 £	25 893 £	14,6
2002	3 770 £	26 844 £	14,0
2003	4 027 £	28 019 £	14,4
2004	4 139 £	29 312 £	14,1
2005	4 267 £	30 334 £	14,1
2006	4 381 £	31 533 £	13,9
2007	4 540 £	32 655 £	13,9
2008	4 716 £	33 592 £	14,0

<http://www.investujeme.cz/clanky/velka-britanie-zakladni-statni-duchod-14-prumerne-mzdy/>

CHILE

V chilském důchodovém systému si může každý pracovník spořit na osobní individuální účet. Tento systém byl přijat v období mnoha ekonomických reforem v letech 1974 až 1981. Občané si mohli zvolit, zda chtějí zůstat u základního státního (nezměného) systému, nebo přestoupit k novému, který je od roku 1981 pro osoby nově vstupující na trh práce již povinný.

Zaměstnavatel je povinen odvádět 13 % z jeho hrubé mzdy na důchodové pojištění, z něhož 3 % pokrývají invalidní a pozůstalostní penze a poplatky za administrativní náklady spojené se spravováním jeho účtů.

Samozřejmostí je možnost odvádět z hrubé mzdy větší procenta, a tím si umožnit dřívější odchod do penze či navýšení částky. Věk odchodu do penze je dán pro muže v 65 letech a pro ženy v 60. Na tyto účty mohou přispívat zaměstnavatelé.

Přirozeně jsou společnosti povinny zasílat v daném období informace o výnosu fondu a každý účastník systému může kdykoliv získat další a přesné informace o spravování jeho účtu. Touto důchodovou reformou se inspirovala i Slovenská republika.

Starý systém (1924-1981, po roce 1981 zaniklý)	
První pilíř	PAYG systém spravovaný státními SSIs systémy s různorodými náklady a výplatami
Nový systém (postupně zaváděný od roku 1981) Systém tří pilířů	
První pilíř	- zajišťuje redistribuční funkci osobám v důchodovém věku a pojištění
	- zajišťuje podpůrné penze pro osoby v důchodovém věku neúčastící se příspěvků do penzijních systémů a žijících na hranici chudoby
	- zaručuje minimální penze pro osoby v důchodovém věku účastřící se v jakémkoliv systému penzijního pojištění
Druhý pilíř	- zajišťuje možnost spoření a pojištění na důchodový věk
	- obsahuje systém definovaných příspěvků
	- obsahuje individuální důchodové účty
	- zahrnuje soukromý sektor penzijních fondů a pojišťovacích společností
Třetí pilíř	- je silně regulován vládou - vláda vykonává silný dohled
	- existují zde vládní záruky na aktiva penzijních fondů
	- zahrnuje dobrovolné spoření
	- obsahuje daňové stimuly jako doplněk k dobrovolnému spoření (vláda se snaží povzbudit daňovými stimuly účastřícího systému k zapojení se do systému dobrovolného spoření)

<http://www.fondmarket.cz/penzijni-fondy/penzijni-reforma-v-chile-aneb-rozhodny-recept-od-pinocheta/>

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Slovenská republika zavedla důchodovou reformu v letech 2005 – 2006 za koaliční vlády Mikuláše Dzurindy. Důchodová reforma zavedla systém tří pilířů, kde občané mají na výběr z možností čerpání starobního důchodu z jednoho či dvou zdrojů. První pilíř spočívá v odvodu občana a jeho zaměstnavatele do Sociální pojišťovny (jedná se o klasický státní důchod).

V druhém pilíři si občan má možnost zvolit jednu ze soukromých společností, které spravují důchodové fondy. Zde část odvodů, které dosud platil zaměstnavatel do státní kasy, bude odváděna na osobní důchodový systém. To jsou pilíře povinné. Třetí pilíř je zcela dobrovolný a zde si občan odvody platí sám.

Zdroje: www.oecd.org, www.mpsv.cz, www.cssz.cz, www.investujeme.cz, www.fondmarket.cz, www.cevro.cz